

Til: Kunnskapsdepartementet

Fra: Handelshøyskolen BI v/ prorektor Dag Morten Dalen

Dato: 20. august 2015

Høringsuttalelse – Forslag til endringer i Universitets- og høyskoleloven og forskrift om egenbetaling

Det vises til høringsbrev av 20.04.2015 med forslag til endringer i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler og forskrift 15. desember 2005 nr. 1506 egenbetaling ved universiteter og høyskoler. Nedenfor følger BIs høringsuttalelse til forslaget.

1. Forslag til utvidelse av NOKUTs styre

Handelshøyskolen BI har ingen merknader til dette forslaget.

2. Forslag til lovhjemmel som vil gi departementet myndighet til å pålegge utdanningsinstitusjonene å avholde nasjonale deksamener i alle typer utdanninger.

Gjennom institusjonsakkreditering og akkreditering av studietilbud er den enkelte utdanningsinstitusjon gitt et selvstendig ansvar og mandat for å kvalitetssikre faglig nivå og innhold i egne studietilbud. Vi mener en lovhjemmel som åpner for pålegg om nasjonale deksamener i alle typer utdanning vil bidra til å svekke dette ansvaret og mandatet.

Handelshøyskolen BI er positiv til tiltak hvor man kan sammenligne og etterprøve nivået på ulike skoler, men nasjonale deksamener krever standardisering av kurs som hindrer utvikling, og nasjonal sensur krever også omfattende prosedyrer og logistikk som bl.a. hindrer at skolene kan bruke sine egne digitale eksamensløsninger. Vi anbefaler derfor at man bruker mekanismer som kontrollsensur av grupper, og ev. overordnede prøver på studienivå.

Piloten på nasjonale deksamener våren 2015 fokuserte naturlig nok på rammeplanstyrte utdanninger fordi en der hadde like kurs. Vår erfaring med rammeplanstyrte utdanningstilbud er at rammeplanene oppdateres sjelden, og dette går på bekostning av modernisering og utvikling av studiene. Det er vanskelig å gjøre studiet fremtidsrettet, internasjonalt orientert og arbeidslivsrelevant når detaljert styring av emner og omfang låses for 10-12 år av gangen. Signaler fra næringslivet tilsier at det er et problem pr i dag at business-utdanninger har beveget seg bort fra problemstillinger som opptar bedriftene, og derfor må økonomiutdanningene bevege seg bort fra låsing av fagemner som en liten gruppe fastsetter for et begrenset fagområde uten innspill fra næringslivet. BI mener derfor at en mer utstrakt bruk av nasjonale deksamener vil forsterke en slik negativ utvikling. Det kan også medføre at det rettes altfor stort fokus på det som måles på nasjonale deksamener slik at andre deler av utdanningen ikke blir prioritert og helhetlig kvalitet svekkes. Det er fare for at det som måles på nasjonal deksamener vil bli gitt uforholdsmessig stor vekt i undervisningen, og at det brukes ressurser

på «drilling» av egne studenter av frykt for å ikke komme godt nok ut på den nasjonale «ranking», i stedet for å fokusere på modernisering og aktualisering av studiene som helhet.

I høringsbrevet under punkt 7 står det at «Departementet finner at gjennomføringen av nasjonale deleksamener ikke innebærer vesentlige ekstra kostnader for institusjonen og arbeid for de ansatte.» Dette er ikke riktig. En standard eksamensoppgave basert på et kurs som allerede er likt på tvers av institusjonene har små kostnader. En koordinert nasjonal sensur har meget store konsekvenser og kostnader. På grunn av anonymisering slik at sensor ikke skal kunne se hvor kandidaten hører hjemme så kreves det at ID-serier for studenter gjøres like, besvarelses ark er uten logoer etc. Digital gjennomføring av eksamen er umulig uten at det programmeres nye moduler og at KD bygger et overbyggende system med kommunikasjonsløsninger til sensorer. Handelshøyskolen BI er i sluttfasen av å digitalisere hele eksamensprosessen. De fleste arbeidsprosessene knyttet til eksamensadministrasjon er berørt av digitaliseringen og er en del av et større kvalitetssikring- og effektivitetsarbeid. Digitaliseringen berører gjennomføring av eksamen og er et sentralt arbeidsverktøy for å støtte all eksamensadministrasjon fra oppgaveproduksjon til sensurregistrering, inkludert støtteverktøy for digitalisering av karakterbegrunnelser og klagesensur både mot sensor og studentene.

Handelshøyskolen BI vil anbefale at det *ikke* innføres en generell lovhjemmel i UHL for å kunne pålegge utdanningsinstitusjonene å gi nasjonale deleksamener i alle utdanninger, men at dette som tidligere begrenses til rammeplanstyrte utdanninger og hjemles i forskriftene for disse. Videre foreslår vi at det heller gjennomføres kontrollensur i ettertid enn nasjonal sensur.

3. Forslag om overtredelsesgebyr i stedet for bøter

Handelshøyskolen BI har ingen merknader til dette forslaget.

4. Forslag til innføring av krav om lovlig opphold i Norge som vilkår for studierett

Handelshøyskolen BI har hvert år mange utenlandske søkere, og en god andel av disse får tilbud om studieplass og starter sine studier. Det er særlig ett forhold ved dette forslaget Handelshøyskolen BI ønsker vurdert før man innfører en lovhjemmel av lovlig opptak for studier. En oppfølging av at studenter får innvilget oppholdstillatelse kan bli svært krevende. Departementet foreslår at dette løses med å utvikle en løsning i FS som utfører spørringer om oppholdstillatelse mot UDIs register. Handelshøyskolen BI bruker ikke FS, og en løsning utviklet i FS for slike spørringer vil ikke uten videre kunne la seg implementere i BI sitt studieadministrative system, Banner. Handelshøyskolen BI frykter derfor at en lovhjemmel om krav til lovlig opphold i Norge vil føre til betydelig merarbeid, og at den dermed vil bli vanskelig å håndheve.

5. Forslag om at departementet kan fastsette regler om beregning av tjenestetid etter tjenesteloven for stipendiater

Handelshøyskolen BI har ingen merknader til dette forslaget.

6. Forslag om endring av egenbetalingsforskriften

Handelshøyskolen BI har ingen merknader til dette forslaget.